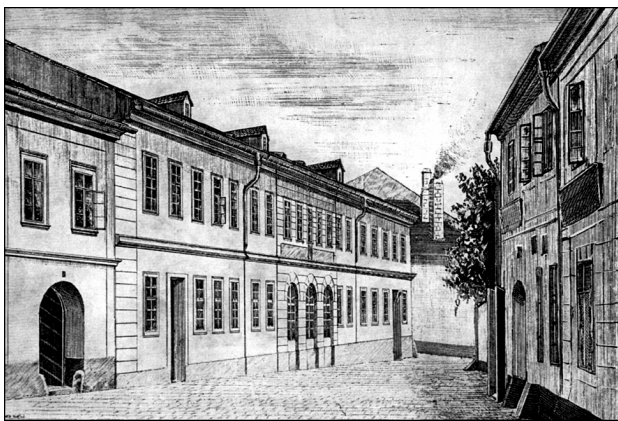
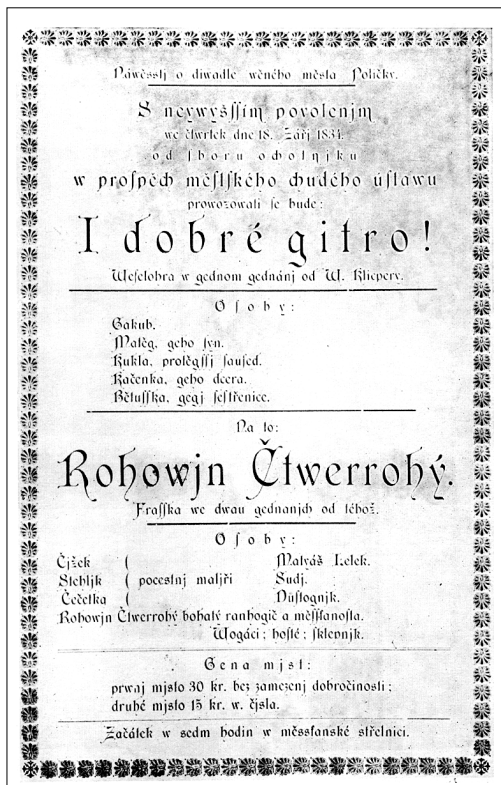

208 / Budova školy, v níž bylo do 1929 umístěno městské divadlo. Rytina 1841.

ihned vytvořili družstvo, ved. J. Eislet, a postavili si divadlo ve velké síni na střelnici (1834-1836).

1836 divadlo zrušeno, inventář odevzdán chudinskému ústavu. Asi 1837 se jednalo o přestavění obecního domu čp. 112 na školní budovu. Krátce po té ustaveno Div. družstvo. 1841 průměrně 10 představení ročně. H. se buď ve velkém sále v radnici, anebo po hospodách. 1841 ve školní budově otevřeno stálé divadlo (na způsob královského dvorního divadla v Drážďanech, mělo 72 „zavíracích“ sedadel, 5 lóží a 150 míst k stání). Dle div. kroniky „takto upravené nemělo v té době na venkově sobě rovného“.

209 / „Návěští o divadle věného města Poličky. S nejvyšším povolením ve čtvrtek dne 18. září 1834 od sboru ochotníků v prospěch městského chudého ústavu provozovati se bude I do dobré jitro! Veselohra o jednom jednání od V. Klicpery...“

V průčelí byl městský znak a „Litteris et Musis civitas Policzka“. Zah. představení Armuth und Edelsinn a Der Deserteur (Kotzebue). 1855 zde vystoupil s Zöllnerovou společností J. K. Tyl.

Do 1860 sehráno 115 her střídavě německy a česky, později jen česky, až 18 představení ročně, např. Obležení Prahy od Švédů, Paní Marjánka, matka pluku. 1862 (v Praze nepovolení) Kutnohorští havíři (Tyl).

Na ochotnickém repertoáru Poličky je možno sledovat, jak se poměr českých a německých představení už během 50. let měnil ve prospěch českých. Ve většině našich měst s převahou českého obyvatelstva, a tedy i v Poličce, se poslední německé představení hrálo kolem roku 1860.

Ljuba Křosová. ČČAD, s. 58.

Ředitelem OS spisovatel Fr. Zákřejs (1839-1907, místní rodák, 1865-1878 okr. tajemník v Poličce, autor hry Anežka ad.). 1869 Hus a Jeroným (autor neznámý) za asistence četnictva, které mělo za úkol krotit výstřelky konzervativních živlů. 1872 Romeo a Julie (Shakespeare). 1879 60. výročí trvání, Karel Krejčí sepsal Letopisy, statistická tabulka produkce od 1848, část. uveřejněno v Ochotniku divadelním č. 168 a v Almanachu divadelním 1869, s. 100. Divadlo stále majetkem místního ústavu chudých, spravovalo je ochotnické družstvo (42 členů). 70. léta(?) 19. stol. *divadlo hrané dětmi*. 1880 OS název doplnilo na *OS J. K. Tyl*. 1880 zal. ochotnická dramatická škola (cvičení v přednesu a deklamaci, v jevištním projevu). 1882 Anežka (Zákřejs podle pověsti J. Ehrenbergera), děj hry se odehrává v Poličce a okolí za vlády Marie Terezie. Knihovna 2400 českých svazků, 70 německých. 1861-1893 303 her, hlavně česká klasika Tyl, Klicpera, Šamberk, Stroupežnický, Neruda, Sabina, Hálek atd., ale i Schiller (Úklady a láska), atd. 1899 podíl ochotníků na protivládních demonstracích, 5 uvězněno. Městské divadlo 1905 53 představení, z toho 12 ochotnických. Do 1. svět. v. činnost pravidelná, asi 7-12 her ročně, cílem postavit novou div. budovu.

1916 činnost spolku pozastavena. 1917 opět obnovena, do činnosti zapojeni vojáci vojenského lazaretu. Členy Tyla řada pozoruhodných osobností, např. čestným členem Fr. Zákřejs, spisovatel, důvěrný přítel rodiny Martinů. Bratr Bohuslava Martinů František byl rovněž dlouholetým aktivním členem souboru.

V době Bohuslavova dětství žila divadlem celá jeho rodina. Mezi místními herci byla také jeho sestra Marie, Ferdinand Martinů, jeho otec, byl členem poličského ochotnického divadelního spolku J. K. Tyl od let sedmdesátých a působil v něm dle než 30 let. Zasloužil se mimořádně o divadelní život v Poličce jako jeho dlouholetý spolkový funkcionář: od roku 1878 jako nenahraditelný nápověda, od roku 1891 jako „scénářník“ čili inspicient a spolu-dekorátor, pak náhradník výboru a praporečník. Tyto čestné divadelní funkce zařadily povězného a obdivníka po bok funkcionářů z kruhu místní inteligence a měšťanů (před ním byli nápovědy místní zvěrolékař a učitel), a povýšily tak rodinu Martinů společensky.

Miloš Šafránek: Divadlo Bohuslava Martinů, s. 5.

1892 zal. *DrO Svatojosefské jednoty*. Nejoblíbenější autorkou a r. Terezie Andrlíková, mj. Dobroňka, Bůh - láska v jesličkách. 1894 první představení. Repertoár výjevy z vesnického života, biblické výjevy a legendy o světcích. Události 1935 inscenace Pašiji (J. Pauli), společně OS Tyl a DrO Svatojánské jednoty, stovka účinkujících. Během dvou let hra uvedena 28x. Jednota obnovila činnost na krátkou dobu ještě po 2. svět. v. Až do 1938 se h. na různých jevištích.

SDO Tyl 1919-1929 173 her, hráno 352x, otevřeno přírodní divadlo v Liboháji. 1922 SDO členem ÚMDOČ. 1924 OS Tyl a Družstvo pro postavení divadla iniciovalo postavení nové div. budovy. 1929 skončila představení ve starém divadle, dosud stále upravovaném a modernizovaném, ale už nevyhovujícím. 1925 zal. *Spolek dělnických div. ochotníků*.